Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/3720

10.7.2026

Rådets resolution om en andra cykel inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför ett europeiskt utbildningsområde (2026–2030)

(C/2026/3720)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM

— rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030), rådets resolution om en styrningsstruktur för den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) och rådets resolution om det europeiska utbildningsområdet: tiden fram till 2025 och därefter där det tillkännagavs att rådet skulle se över den strategiska ramen – inbegripet mål, styrningsstrukturer, arbetsmetoder och prioriterade områden 2025 på EU-nivå – och göra de justeringar som krävs och är lämpliga för den andra cykeln så att en anpassning sker till verkligheten och behoven i det europeiska utbildningsområdet eller eventuella stora förändringar i Europeiska unionen,

— den politiska bakgrund som beskrivs i bilaga I,

SOM ÄR MEDVETET OM

— det europeiska utbildningssamarbetets viktiga bidrag till relevanta delar av den europeiska planeringsterminen,

SOM BETONAR

— behovet av samordning och samstämmighet mellan alla EU-initiativ på utbildningsområdet, särskilt de som rör färdigheter och kompetens, samtidigt som den rättsliga grunden för respektive politikområde enligt fördragen respekteras fullt ut,

SOM VÄLKOMNAR

— kommissionens rapport om interimsutvärderingen av den strategiska ramen för det europeiska området för utbildning 2021–2030 ([1]).

FRAMHÅLLER att

— mot bakgrund av en föränderlig geopolitisk verklighet är det grundläggande för individens framsteg, hållbar social och ekonomisk utveckling, demokrati, resiliens, social sammanhållning, konkurrenskraft och beredskap att främja lika och inkluderande tillgång för alla till utbildning av hög kvalitet,

— att uppnå det europeiska utbildningsområdet fortsätter att vara den övergripande ambitionen för det europeiska utbildningssamarbetet; i detta sammanhang måste utbildningen ses ur ett helhetsperspektiv för att enskilda personer och samhället ska kunna förverkliga sin fulla potential,

([1]) COM (2025) 340 final.

ÄR MEDVETET OM att

— betydande framsteg har gjorts sedan 2021 mot att förverkliga det europeiska utbildningsområdet, och många initiativ har lanserats i linje med de strategiska prioriteringarna; ytterligare genomförande krävs fortfarande för ett antal initiativ,

— rådets resolutioner från 2021 om den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete fortsätter att utgöra grunden för samarbetet; denna rådsresolution ser över och uppdaterar dessa resolutioner,

NOTERAR att enligt kommissionens rapport om interimsutvärderingen av den strategiska ramen för det europeiska området för utbildning 2021–2030

— har den strategiska ramen haft ett EU-mervärde genom att sammanföra medlemsstaterna kring kvantifierade mål och gemensamma prioriteringar, och har lyckats leverera resultat och relevanta förbättringar, samtidigt som genomförandet och kombinationen av genomförandeinstrumenten för det europeiska utbildningsområdet är ändamålsenliga och samstämmiga med varandra och med de övergripande prioriteringarna; det finns belägg för att det europeiska utbildningsområdet har lyckats fullfölja viktiga nya åtgärder på EU-nivå, inspirera och stödja nationella reformer och inrätta strukturella, systemiska och hållbara vägar för ett djupare europeiskt samarbete mellan utbildningsinstitutioner; i vissa fall har samarbetet på EU-nivå överträffat förväntningarna och de ursprungliga ambitionerna genom att tillhandahålla effektiva kommunikationslinjer och samordnade insatser under krishantering, vilket har stärkt EU:s resiliens,

— är den strategiska ramens styrka att den vilar på en gedigen grund av frivilligt samarbete och gemensamt skapande; under samråden inför utvärderingen bekräftade medlemsstaterna sin starka vilja att fortsätta samarbeta genom den strategiska ramen,

— är de största utmaningarna, som struktureras i rådets strategiska prioriteringar från 2021 och som ligger i linje med rådets resolution från 2023, fortfarande relevanta,

— kan ett antal områden med utrymme för förbättringar identifieras: strategiska prioriteringar, sektorsövergripande samordning och samstämmighet, styrningsmodellen och två stora brister (avsaknad av mål på EU-nivå för vissa långvariga eller nya prioriteringar och avsaknad av systematiska belägg för nationella reformer som uppföljning av EU-initiativ),

— har styrningsstrukturerna för det europeiska utbildningsområdet, närmare bestämt högnivågruppen för utbildning, förstärkt av högnivågruppens samordningsnämnd, säkerställt en starkare politisk styrning och en mer strategisk dagordning; det europeiska utbildningsområdet har främjat en verklig europeisk dimension i utbildning,

— är bilden blandad när det gäller utvecklingen mot att uppnå målen på EU-nivå; för flera mål har utvecklingen varit positiv (t.ex. färre unga med högst grundskoleutbildning), men för vissa andra har det rört sig om begränsade framsteg eller till och med en minskning (t.ex. grundläggande färdigheter),

NOTERAR VIDARE

— kommissionens meddelande om kompetensunionen ([2]), som betonar att den europeiska konkurrenskraften kräver färdigheter som sträcker sig från grundläggande färdigheter till färdigheter som förvärvats genom livslång fortbildning och omskolning; kommissionen tillkännager en ny strategi, inbegripet en EU-27-rekommendation om humankapital som en del av den europeiska planeringsterminen, som kombinerar utbildnings- och sysselsättningspolitik som förenas kring en gemensam vision om konkurrenskraft,

— kommissionens meddelande om handlingsplanen för grundläggande färdigheter ([3]), som är ett svar på sjunkande nivåer inom grundläggande läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap ([4]), och som också tar upp minskande grundläggande digitala färdigheter och medborgarfärdigheter ([5]),

([2]) COM (2025) 90 final.
([3]) COM (2025) 88 final.
([4]) Enligt Pisa och PIAAC för vuxna.
([5]) Enligt ICILS och ICCS+.

— kommissionens meddelande om en strategisk plan för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik ([6]): kompetens för konkurrenskraft och innovation ([7]) vilket pekar på utmaningar inom STEM-ämnena på alla utbildningsnivåer, såsom minskat intresse, deltagande och förverkligande, brist på STEM-lärare samt könsklyftan och den bristande mångfalden, vilka alla måste åtgärdas av rådet,

— kommissionens avsikt att inrätta ett europeiskt observatorium för kompetensinventering och en europeisk högnivåstyrelse för kompetens, i enlighet med meddelandet om kompetensunionen,

ÄR ENIGT om följande:

1. För att kunna växa i dagens värld och hantera en framtida omvandling av samhället, ekonomin och arbetsmarknaden måste alla människor utrustas med nyckelkompetenser för livslångt lärande ([8]), och i detta sammanhang har flerspråkighet, tvärvetenskaplig kompetens och generella färdigheter en viktig roll att spela. För att fortsätta att uppnå detta finns det ett behov av att identifiera politiska åtgärder som skulle kunna främja framgångsrik utbildning för alla elever och studenter, inbegripet möjligheter till utbildning i olika skeden av livet.

2. EU står inför en konkurrenskraftsutmaning. Utbildningssystemen förväntas ta itu med demografiska utmaningar, samtidigt som de också måste utrusta alla individer med de färdigheter som krävs för att stärka Europas konkurrenskraft och strategiska oberoende under de kommande åren och stödja den gröna och digitala omställningen. Att utveckla resilienskapacitet och förmåga att stå emot och återhämta sig från kriser kommer att bidra till att bygga upp framtidssäkra utbildningssystem i hela EU, med utgångspunkt i tillvaratagna erfarenheter och som svar på effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess återverkningar på den europeiska säkerheten.

3. Den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet kommer att vara det viktigaste verktyget för att stödja och genomföra det europeiska utbildningsområdet, med full hänsyn till dess helhet och, i förekommande fall, i synergi med kompetensunionen.

4. Även om det har gjorts stora framsteg när det gäller att förverkliga det europeiska utbildningsområdet återstår det fortfarande arbete med att uppnå detta område fullt ut senast 2030.

5. Mot bakgrund av utvecklingen under den första cykeln av den strategiska ramen finns det ett behov av att se över och anpassa de strategiska prioriteringar, prioriterade områden och mål på EU-nivå som fastställdes 2021 samt att stärka utbildningen för den gröna och digitala omställningen inom alla strategiska prioriteringar.

6. Att främja kvalitet, rättvisa, inkludering och framgång för alla står fortfarande i centrum för det europeiska utbildningsområdet och genomsyrar alla dess strategiska prioriteringar. Under den andra cykeln (2026–2030) kommer den strategiska ramen att behandla följande sex strategiska prioriteringar med hjälp av tillgängliga finansiella medel:

([6]) STEM-ämnen.
([7]) COM (2025) 89 final.
([8]) Enligt rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (EUT C 189, 4.6.2018, s. 1).

Strategisk prioritering 1: Läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap för alla

Utbildning av hög kvalitet hjälper alla studerande att utveckla kompetenser som består av kunskaper, färdigheter och attityder som är avgörande för individens livskvalitet och dess sysselsättningsmöjligheter, den sociala sammanhållningen och konkurrenskraften samt för EU:s resiliens och beredskap. För att uppnå detta mål bör utbildningssystemen säkerställa lika tillgång, deltagande och resultat genom att främja lärande, inkludering och välbefinnande av hög kvalitet. Även om framsteg har gjorts under den första cykeln av den strategiska ramen är det fortfarande viktigt att ytterligare förbättra utbildningen och kompetensen för personlig utveckling, aktivt medborgarskap och yrkesmässig utveckling för studerande i alla åldrar.

Att tillhandahålla en tillräcklig nivå av läs- och skrivkunnighet (läs- och skrivkunnighet och god förståelse av skriftlig och muntlig information), matematik och naturvetenskap för alla är grunden för allt vidare lärande. Denna grund gör det möjligt för elever och studenter att utveckla både bredare och mer specialiserade kompetenser, t.ex. inom STEM-ämnen ([9]), och att lyckas inom grund- och vidareutbildning, på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Nyckeln till att tillhandahålla läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap är att förbättra undervisningens kvalitet och öka jämlikheten och inkluderingen. Detta kommer att bidra till att säkerställa framgång för alla på utbildningsområdet, vilket är viktigare nu än någonsin tidigare.

Europa står inför en kritisk utmaning: nyligen genomförda internationella bedömningar, inklusive Pisa, visar en oroande nedgång i läsning, matematik och naturvetenskap, med en växande andel elever som inte uppnår miniminivåerna för dessa färdigheter. Ökade insatser måste göras för att ta itu med detta, inbegripet insatser för att minska andelen elever som lämnar skolan med högst grundskoleutbildning och för att förbättra tillgången till förskoleverksamhet och barnomsorg av hög kvalitet, särskilt för studerande från utsatta grupper. Att ge alla människor färdigheter i läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap och främja nyckelkompetenser för livslångt lärande i allmänhet är avgörande för deras personliga och yrkesmässiga utveckling och bidrar till att ta itu med socioekonomiska ojämlikheter och kompetensbrist. Samtidigt bör en förbättring av utbildningens kvalitet öka antalet högpresterande elever, inklusive i syfte att stärka Europas innovationsförmåga och konkurrenskraft.

I hela Europa är elever från missgynnade miljöer överrepresenterade bland lågpresterande. För att ha verkligt inkluderande utbildningssystem bör de studerandes utbildningsnivå och resultat på alla nivåer och inom alla typer av utbildning inte avgöras av personliga, sociala och ekonomiska faktorer. Inkluderande utbildning innebär också att man utvecklar lyhördhet i lärandeprocesserna för att ta hänsyn till mångfald, inkludering och icke-diskriminering. Att utmana alla stereotyper och ge nödvändigt stöd till elever med funktionsnedsättning och särskilda utbildningsbehov är lika viktigt i detta sammanhang.

Strategisk prioritering 2: Att utveckla digitala färdigheter och medborgarskapsutbildning

I dagens globala sammanhang, som kännetecknas av kriser, klimatförändringar, snabba tekniska förändringar, digitalisering (inbegripet artificiell intelligens (AI)), ökande polarisering, spridning av desinformation och växande utmaningar för demokratiska normer och värden samt en låg nivå av demokratiskt deltagande, finns det ett akut behov av att stärka demokratin och resiliensen inom Europeiska unionen. Både digital utbildning och medborgarskapsutbildning spelar en viktig roll i detta avseende.

Digitala färdigheter är avgörande för det moderna livet och har blivit avgörande på nästan alla områden i samhället och ekonomin. De är avgörande för ett aktivt medborgarskap, anställbarhet, social inkludering och socialt välbefinnande, samtidigt som de också är avgörande för att förbättra den europeiska konkurrenskraften genom utveckling av mer avancerade färdigheter inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Digital utbildning bör omfatta mediekompetens, digital kompetens och datakompetens, kritiskt tänkande, digitalt välmående, kampen mot felaktig information och desinformation, nätmobbning, hatisk och skadlig propaganda samt kunskap om AI, etisk och ansvarsfull användning av AI och annan ny teknik.

Medborgarskapsutbildning är lika viktig i detta sammanhang. Den nuvarande globala situationen kräver informerade och engagerade medborgare som förstår och respekterar demokratiska institutioner, principer och processer på lokal, nationell, europeisk och internationell nivå. Medborgarskapsutbildning hjälper alla att förvärva de kunskaper, färdigheter och attityder som krävs för ett aktivt och ansvarsfullt deltagande i det demokratiska livet och ett meningsfullt samhällsengagemang.

([9]) STEAM-strategin (naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, konst och matematik) anammar den kreativa potentialen i att koppla samman STEM-utbildning med konst, humaniora och samhällsvetenskap.

En europeisk dimension i undervisningen ([10]) kan bidra till att främja gemensamma europeiska värden ([11]) för att främja en känsla av europeisk identitet och solidaritet. Den bör främja respekten för kulturell mångfald och hjälpa eleverna att navigera sina lokala, nationella, europeiska och globala identiteter. Medborgarskapsutbildning går hand i hand med förståelsen av utmaningarna i samband med den digitala och gröna omställningen.

En viktig aspekt av medborgarskapsutbildningen är undervisning och lärande genom, om och för demokratin. Utbildning, på alla områden och på alla nivåer, bör främja demokratiska värden, uppmuntra öppen dialog och kritiskt tänkande samt ta itu med både felaktig information och desinformation (även på nätet). Skolor och alla andra utbildningsinstitutioner bör fungera som demokratiska gemenskaper där eleverna får uppleva deltagande, dialog och gemensamt beslutsfattande. Lärare, utbildare, och ledare på alla utbildningsnivåer bör vara väl förberedda för att kunna spela en avgörande roll i skapandet av inkluderande och deltagandebaserade lärandemiljöer som återspeglar demokratiska värden i praktiken. I detta avseende är digital utbildning och medborgarskapsutbildning särskilt viktiga för att hjälpa de studerande att tänka kritiskt och agera säkert och ansvarsfullt online. Det är nödvändigt att utforma en etisk strategi för skärmanvändning för att säkerställa barns välbefinnande och säkerhet.

Fokus bör ligga på att främja ett aktivt medborgarskap och utrusta enskilda personer med kompetens och förtroende för att på ett konstruktivt sätt engagera sig i sina samhällen och i den demokratiska processen på alla nivåer.

Lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling ([12]) och medborgarskapsutbildning är nära sammankopplade och också relevanta för den europeiska konkurrenskraften. Att förbereda elever och studenter på alla nivåer och inom alla typer av utbildning för att möta samhälleliga och miljömässiga utmaningar är en central aspekt av ett aktivt och ansvarsfullt medborgarskap. Detta inbegriper att förse enskilda personer med de kunskaper, färdigheter och attityder som behövs för att på ett meningsfullt sätt engagera sig i den gröna och digitala omställningen och bidra till ett rättvist samt socialt och miljömässigt hållbart samhälle.

Strategisk prioritering 3: Att göra livslångt lärande och mobilitet till verklighet för alla

Samhälleliga, tekniska, miljömässiga och ekonomiska problem påverkar i allt högre grad hur vi lever och arbetar. I synnerhet kräver den tekniska utvecklingen att befolkningen fortbildar och omskolar sig. Livslångt lärande är avgörande mot bakgrund av klimatkrisen och teknologiska förändringar, eftersom det hjälper enskilda personer att bygga upp resiliens och vara förberedda på pågående miljömässiga och samhälleliga förändringar. Det stöder utvecklingen av gröna och digitala färdigheter och säkerställer att människor kan anpassa sig till nya och framväxande behov på arbetsmarknaden och därigenom bidra till mer hållbara sätt att leva och arbeta. Samhällen i ständig förändring gör livslångt lärande nödvändigt för personlig, medborgerlig och yrkesmässig utveckling. Det krävs ytterligare framsteg när det gäller tillhandahållandet av flexibla och högkvalitativa möjligheter till livslångt lärande för alla.

Vuxnas genomsnittliga deltagande i utbildning inom EU är fortfarande lågt. Utbildningssystemen bör bli mer flexibla, motståndskraftiga, framtidssäkrade och tilltalande, och de bör nå ut till en mer diversifierad grupp av studerande, även de med låg kompetensnivå. De måste säkerställa erkännande av kvalifikationer och validering av tidigare studier och erbjuda utbildningsmöjligheter för fortbildning och omskolning, även på högre kvalifikationsnivåer och under hela yrkeslivet, t.ex. genom mikromeriter. Innovationer i fråga om utbildningsvägar, nya synsätt på utbildning och livslång yrkesvägledning kan bidra till att bättre tillgodose behoven hos många olika typer av studerande, då allt fler vuxna kommer att behöva omskola och fortbilda sig. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att stödja studerande från marginaliserade miljöer och studerande med funktionsnedsättning och särskilda utbildningsbehov.

([10]) Ska främjas i enlighet med rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om att främja gemensamma värden, inkluderande utbildning och en europeisk dimension i undervisningen (EUT C 195, 7.6.2018, s. 1).
([11]) I enlighet med artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
([12]) Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling, EUT C 243, 27.6.2022, s. 1.

Studerandes, lärares, lärarutbildares och personals mobilitet, bör även i fortsättningen framhävas, särskilt genom det nuvarande Erasmus+-programmet, som en central aspekt av EU:s samarbete och som instrument för att förbättra utbildningens kvalitet och inkludering samt främja flerspråkighet, interkulturell kompetens, europeisk identitet och aktivt medborgarskap i och utanför EU. Därför måste ytterligare insatser göras för att undanröja befintliga spärrar mot mobilitet i lärande- och undervisningssammanhang, även när det gäller studieperioder utomlands, kvalitetssäkring och automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands ([13]). Det är viktigt att sträva efter en balanserad mobilitet för att säkerställa en balanserad spridning och kompetensfördelning, och att övervaka dessa processer.

Strategisk prioritering 4: Att öka attraktionskraften, kompetensen och motivationen inom läraryrket

I centrum för utbildningen står lärare, utbildare, utbildningsledare och annan utbildningspersonal på alla nivåer och i alla sammanhang.

EU-länderna står inför allt större utmaningar när det gäller lärarbrist, särskilt i vissa ämnen och geografiska områden. Motivationen hos lärare, utbildare och annan utbildningspersonal spelar en avgörande roll för utbildningens kvalitet. Det finns därför ett behov av att öka läraryrkets attraktionskraft och samhälleliga uppskattning och att utveckla bättre och mer flexibla rekryteringsstrategier. Kvaliteten på lärarnas och utbildarnas utbildning och deras yrkesmässiga utveckling, möjligheter till mobilitet, arbetsvillkor och välbefinnande är viktiga faktorer för att göra yrket mer attraktivt. För att kunna stödja innovation, inkludering, kvalitet och landvinningar på utbildningsområdet måste utbildarna vara kompetenta och motiverade, något som kräver högkvalitativ grundläggande utbildning och fortbildning. De bör få erkännande och ha möjlighet till karriärutveckling.

Strategisk prioritering 5: Att främja utmärkt och attraktiv europeisk yrkesutbildning

Grundläggande yrkesutbildning spelar en avgörande roll för att förbereda Europas arbetskraft inför framtiden. I hela EU står länderna inför en växande brist på arbetskraft inom viktiga sektorer. För att säkerställa europeisk konkurrenskraft och driva på innovation är det viktigt att öka yrkesutbildningens attraktionskraft, spetskompetens och inkludering. Det finns också ett behov av att främja ett samhälleligt erkännande av yrkesutbildning och öka medvetenheten bland elever och studenter, föräldrar och arbetsgivare om dess kvalitet och de karriärmöjligheter som den erbjuder. Köpenhamnsprocessen stärker de gemensamma europeiska insatserna för att utveckla högkvalitativa och innovativa yrkesutbildningssystem, vilket bidrar till nationell och europeisk konkurrenskraft och resiliens.

Den pågående gröna och digitala omställningen, särskilt när det gäller framväxten av AI och annan innovativ teknik, kräver ny kompetens och anpassningsförmåga, och yrkesutbildning spelar en viktig roll för att säkerställa lämpliga och effektiva åtgärder. Stöd till kompetenshöjning av lärare och utbildare inom yrkesutbildning och modernisering av infrastrukturen för yrkesutbildning är avgörande för en effektiv integrering av gröna och digitala färdigheter i undervisningen. Genom att anpassa utbildningen till arbetsmarknadens krav säkerställer yrkesutbildningen att eleverna inte bara är förberedda för befintliga arbetstillfällen utan också kan anpassa sig till framtida förändringar. Det är fortfarande mycket viktigt att säkerställa att yrkesutbildningen är relevant för arbetsmarknaden. Lika viktigt är att utveckla en lämplig nivå av andra övergripande färdigheter och kompetenser för livslång anpassning till förändrade arbetsmarknadsbehov och personlig utveckling, genom medborgarskap, entreprenörskap, digital utbildning och utbildning för hållbar utveckling.

Det finns ett akut behov av att stärka yrkesutbildningen inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik för att säkerställa innovation och tekniska framsteg i Europa. Att uppmuntra ungdomar – särskilt flickor och underrepresenterade grupper – att delta i yrkesutbildningsprogram med koppling till naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik kommer att vara avgörande för att möta framtida samhälleliga och ekonomiska utmaningar. Yrkesutbildning spelar också en viktig roll inom tillämpad forskning, innovation och entreprenörskap, till exempel genom yrkeskunskapscentrumen.

([13]) I överensstämmelse med rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands (EUT C 444, 10.12.2018, s. 1).

Att förbättra mångfalden inom yrkesutbildningsprogram är fortfarande en stor utmaning. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att stödja elever och studenter från marginaliserade miljöer och elever och studenter med särskilda utbildningsbehov. Att göra yrkesutbildning till en attraktiv, flexibel och inkluderande väg för alla elever och studenter genom tidig yrkesvägledning är avgörande, inte bara för jämlikhet utan också för att ta itu med hela spektrumet av kompetensbrist i hela Europa. Dessutom bör yrkesutbildning erkännas och främjas som att den erbjuder möjligheter till personlig, akademisk och yrkesmässig utveckling som är lika värdefulla som de som erbjuds genom allmänna utbildningsvägar.

För att ytterligare öka yrkesutbildningens attraktionskraft är det viktigt att öka möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte. Att uppmuntra gränsöverskridande utbyten och förbättra erkännandet av kvalifikationer och utbildningsperioder utomlands kan göra yrkesutbildningen till en mer dynamisk och attraktiv väg för alla elever och studenter. Sådana insatser främjar också konkurrenskraft, en känsla av europeisk identitet och samarbete.

Arbetsplatsförlagt lärande förblir en hörnsten i effektiva yrkesutbildningssystem. Stärkta partnerskap mellan utbildningsinstitutioner och arbetsgivare och utökade möjligheter till lärlingsutbildning och arbetsplatsförlagt lärande kan öka yrkesutbildningsprogrammens attraktionskraft och relevans.

Yrkesutbildningen bör säkerställa alternativ för vidareutbildning som gör det möjligt för elever att gå vidare i sina studier genom att främja övergångsmöjligheter mellan yrkesutbildning och allmän utbildning eller högre utbildning. Det bör vara möjligt att övergå smidigt från yrkesutbildning till vidareutbildning, inklusive högre utbildning, så att elever och studenter kan fortsätta att utveckla sina färdigheter under hela livet och anpassa sig till förändrade karriärvägar.

Strategisk prioritering 6: Att främja en konkurrenskraftig europeisk högre utbildning

Högre utbildning, forskning och innovation fortsätter att spela en viktig roll när det gäller att säkerställa Europeiska unionens framtida konkurrenskraft, innovationskapacitet, attraktionskraft och samhällelig motståndskraft.

Betydande framsteg har redan gjorts när det gäller att stärka samarbetet mellan europeiska lärosäten ([14]), särskilt genom genomförandet av viktiga åtaganden inom Bolognaprocessen och initiativ som Europauniversiteten och rådets resolution om en gemensam europeisk examensmärkning och nästa steg mot en eventuell gemensam europeisk examen: stärkande av Europas konkurrenskraft och europeisk högre utbildnings attraktionskraft ([15]), som antogs i maj 2025. Dessa insatser har lagt grunden för djupare integration och mobilitet, och ytterligare utveckling kommer att fortsätta under de kommande åren. Fortsatt samarbete över gränserna förbättrar inte bara kvaliteten på utbildning och forskning utan stärker också demokratin och främjar en gemensam europeisk identitet och gemensamma europeiska värden.

Arbetet bör fortsätta för att undanröja hinder för transnationellt samarbete genom att främja genomförandet av initiativ såsom Europauniversiteten och fortsätta den process i tre faser som man enades om i maj 2025 ”i syfte att genomföra en gemensam europeisk examensmärkning och bana väg för en gemensam europeisk examen” ([16]). Det krävs ytterligare insatser för att förbättra det automatiska ömsesidiga erkännandet av kvalifikationer för vidare studier ([17]), vilket också kommer att bidra till förbättrad mobilitet för studerande.

Bolognaprocessen fortsätter att vara en viktig hörnsten i det europeiska landskapet för högre utbildning. Att säkerställa synergi mellan den strategiska ramen och Bolognaprocessen är avgörande för att undvika dubbelarbete och ineffektivitet och för att stödja ett mer sammanhållet europeiskt utbildningsområde. Det är också viktigt att stärka kopplingarna till det europeiska forskningsområdet.

([14]) I denna resolution används begreppet ”lärosäten” för att referera till den bredare sektorn och representerar hela området för tertiär utbildning. Det omfattar därmed alla typer av lärosäten, inklusive, i enlighet med nationell rätt eller praxis, forskningsuniversitet, högskolor, yrkeshögskolor och konstnärliga högskolor.

([15]) EUT C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj/swe.

([16]) Även om diskussioner om en gemensam europeisk examen pågår har Europeiska unionens råd ännu inte fattat något beslut om ett eventuellt införande av en sådan, och alla hänvisningar till en gemensam europeisk examen i denna rådsresolution bör förstås ur detta perspektiv.

([17]) I överensstämmelse med rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands (EUT C 444, 10.12.2018, s. 1).

För att effektivt ta itu med de växande kompetensklyftorna och bristen på utexaminerade från högre utbildning på arbetsmarknaden bör tillgången till högre utbildning breddas genom att skapa möjligheter för studerande i alla åldrar och med alla bakgrunder och genom att utforma flexibla utbildningsvägar som främjar livslångt lärande, erkännande av tidigare studier och stöder studenternas och personalens välbefinnande. Studenterna måste ha tillgång till högkvalitativ och inkluderande högre utbildning och få tillräcklig vägledning och tillräckligt stöd för att uppnå sin fulla potential.

Det kommer att vara lika viktigt att skydda grundläggande akademiska värden (inbegripet akademisk frihet) och erkänna lärosätenas roll när det gäller att stödja den framtida utvecklingen av demokratiska samhällen.

Akademisk personal är avgörande för att europeiska lärosäten ska blomstra och för ett fördjupat transnationellt samarbete. För att ta itu med de utmaningar som de står inför är det nödvändigt att stödja initiativ som erkänner värdet av deras olika roller och vikten av attraktiva och hållbara karriärer inom högre utbildning.

Forskning och innovation är av central betydelse för den högre utbildningens roll när det gäller att ta itu med komplexa samhälleliga och ekonomiska utmaningar. Ett starkare samarbete mellan lärosäten och ekonomiska sektorer är avgörande för att anpassa utbildningsutbudet till den föränderliga efterfrågan på arbetsmarknaden.

Högre utbildning inom STEM-ämnen är avgörande för att tillgodose efterfrågan på kvalificerad arbetskraft inom viktiga sektorer, bland annat genom användning av mikromeriter. Att locka fler flickor och kvinnor till studier inom STEM-ämnen redan från tidig ålder är avgörande för att öka antalet inskrivna i högre utbildning och antalet yrkesverksamma inom STEM-områden. Dessutom är utvecklingen av grön och digital kompetens avgörande för att stödja Europas dubbla omställning och strategiska oberoende. Det behövs också ytterligare fokus på utvecklingen av högre utbildning när det gäller AI och etisk och ansvarsfull användning av AI. AI kommer att ha stor inverkan på sektorn, från undervisning, lärande och elevbedömning till forskning, innovation och lärosätens interna processer.

FRAMHÅLLER att

— styrningen av det europeiska utbildningsområdet kan stärkas inom de nuvarande strukturerna ([18]); principerna och arbetsmetoderna på europeisk nivå har visat sig vara effektiva och flexibla,

— högnivågruppen för utbildningsfrågor, med stöd av sin samordningsnämnd, har en viktig roll när det gäller att identifiera, diskutera och styra strategiska och övergripande frågor för det europeiska utbildningssamarbetet på ett framåtblickande sätt, inbegripet viktiga strategiska ämnen som rör digital utbildning och digitala färdigheter och digital kompetens ([19]); ett effektivt genomförande av denna roll är avgörande,

— rådets och det roterande ordförandeskapets befogenheter förblir centrala i styrningen av styrningen, inbegripet anordnandet av högnivågruppens möten och generaldirektörernas möten,

— arbetsgrupperna inom den strategiska ramen, som arbetar på grundval av den öppna samordningsmetoden, är avgörande för utarbetandet av EU:s politik och för att sammanföra experter mellan medlemsstaterna; deras mandat bör återspegla de uppdaterade strategiska prioriteringar som fastställs i den nuvarande resolutionen; parallella möten mellan arbetsgrupperna skulle kunna vidareutvecklas för att stärka en sektorsövergripande strategi och säkerställa ett mer enhetligt samarbete,

— det är viktigt att stärka användningen av ömsesidigt lärande, inbegripet inbördes rådgivning,

— behovet av att sprida information och resultat förblir avgörande på alla nivåer (högnivågruppen för utbildningsfrågor, generaldirektörernas möten och arbetsgrupperna inom den strategiska ramen); insatserna i detta syfte bör förstärkas.

([18]) Enligt rådets resolution om en styrningsstruktur för den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (EUT C 497, 10.12.2021, s. 1).

([19]) Enligt rådets rekommendation av den 23 november 2023 om att förbättra utbudet av digitala färdigheter och kompetenser i utbildningen, EUT C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj och rådets rekommendation av den 23 november 2023 om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning, EUT C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT göra följande:

1. Med kommissionens stöd arbeta tillsammans enligt den öppna samordningsmetoden för att förbättra det europeiska utbildningssamarbetet under perioden fram till 2030 på grundval av de reviderade strategiska prioriteringarna, principerna och arbetsmetoderna samt de konkreta frågor och åtgärder som man enats om för var och en av de strategiska prioriteringarna i cykeln 2026–2030 (såsom beskrivs i bilaga III).

2. Utifrån nationella prioriteringar, och med vederbörlig hänsyn till nationella befogenheter på utbildningsområdet, överväga åtgärder på nationell och regional nivå som syftar till att uppnå framsteg inom de strategiska prioriteringar som anges i den strategiska ramen och kollektivt bidra till det fullständiga förverkligandet av det europeiska utbildningsområdet och uppnåendet av de mål på EU-nivå som anges i bilaga II.

3. Stödja styrningsstrukturen och de valda arbetsmetoderna, och att åta sig ansvaret för processen.

4. Effektivt utnyttja EU:s politik och nuvarande finansieringsinstrument till stöd för genomförandet av nationella och regionala åtgärder och insatser för att uppnå framsteg med de strategiska prioriteringarna och mot tillhörande mål på EU-nivå och nationell nivå.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT, MED FULL RESPEKT FÖR SUBSIDIARITETSPRINCIPEN, göra följande:

1. Stödja och samarbeta med medlemsstaterna inom denna ram på ett gemensamt kreativt sätt, på grundval av de strategiska prioriteringar, principer och arbetsmetoder som beskrivs ovan, de mål på EU-nivå och den indikator som anges i bilaga II samt de konkreta frågor och åtgärder som överenskommits för var och en av de strategiska prioriteringarna i cykeln 2026–2030 i enlighet med bilaga III.

2. Samarbeta med medlemsstaterna och ge särskilt stöd för att underlätta ömsesidigt lärande, analys, inbördes rådgivning och utbyte av god praxis inom förskoleverksamhet och barnomsorg, skolor, yrkesutbildning, högre utbildning, vuxenutbildning och övergripande frågor. För att säkerställa att alla utbildningssektorer omfattas bör man aktivt undersöka möjligheterna till direkt på varandra följande och gemensamma möten i arbetsgrupperna inom den strategiska ramen.

3. Analysera, särskilt genom lägesrapporter på grundval av information från medlemsstaterna, i vilken grad ramens strategiska prioriteringar har beaktats vad gäller förverkligandet av det europeiska utbildningsområdet, samt på området europeiskt utbildningssamarbete på nationell nivå genom utbildningsöversikten. Att bevara rapporteringen inom befintliga strukturer, med vederbörlig hänsyn till administrativa bördor, är avgörande för medlemsstaterna.

4. Samarbeta med medlemsstaterna genom den permanenta arbetsgruppen för indikatorer och referensvärden för att förbättra analysen och insamlingen av uppgifter och regelbundet rapportera tillbaka till rådet om detta arbete.

5. Fortsätta arbetet med metodik på grundval av indikatorn inom området medborgarkunskap för att göra det möjligt att vidareutveckla ett mål som rör medborgarskap.

6. Offentliggöra en slutrapport om den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) under 2030 och lägga fram ett förslag till en samarbetsram för det följande årtiondet.

BILAGA I

POLITISK BAKGRUND

Europeiska unionens råd

1. Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030), EUT C 66, 26.2.2021, s. 1.

2. Rådets slutsatser om rättvisa och inkludering inom utbildningen i syfte att främja en framgångsrik utbildning för alla, EUT C 221, 10.6.2021, s. 3.

3. Rådets slutsatser om initiativet Europauniversitet – Brobyggande mellan högre utbildning, forskning, innovation och samhället: att bana väg för en ny dimension inom den europeiska högre utbildningen, EUT C 221, 10.6.2021, s. 14.

4. Rådets resolution om en styrningsstruktur för den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030), EUT C 497, 10.12.2021, s. 1.

5. Rådets resolution om en förnyad europeisk agenda för vuxenlärande 2021–2030, EUT C 504, 14.12.2021, s. 9.

6. Rådets rekommendation av den 29 november 2021 om strategier för blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning, EUT C 504, 14.12.2021, s. 21.

7. Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning, EUT C 160, 13.4.2022, s. 1.

8. Rådets slutsatser om förbättrad rörlighet för lärare och utbildare, särskilt den europeiska rörligheten, i deras grundutbildning och fortbildning (EUT C 167, 21.4.2022, s. 2).

9. Rådets slutsatser om en EU-strategi för att stärka lärosäten för Europas framtid, EUT C 167, 21.4.2022, s. 9.

10. Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling, EUT C 243, 27.6.2022, s. 1.

11. Rådets rekommendation av den 28 november 2022 om vägar till en framgångsrik skolgång och om ersättande av rådets rekommendation av den 28 juni 2011 om politiska strategier för att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid, EUT C 469, 9.12.2022, s. 1.

12. Rådets slutsatser om att stödja välbefinnande i digital utbildning, EUT C 469, 9.12.2022, s. 19.

13. Rådets resolution om det europeiska utbildningsområdet: tiden fram till 2025 och därefter, EUT C 185, 26.5.2023, s. 35.

14. Rådets slutsatser om ytterligare åtgärder för att förverkliga automatiskt ömsesidigt erkännande av utbildning, EUT C 185, 26.5.2023, s. 44.

15. Rådets slutsatser om utbildningens bidrag när det gäller att stärka gemensamma europeiska värden och demokratiskt medborgarskap, EUT C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj.

16. Rådets rekommendation av den 23 november 2023 om att förbättra utbudet av digitala färdigheter och kompetenser i utbildningen, EUT C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj.

17. Rådets rekommendation av den 23 november 2023 om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning, EUT C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj.

18. Rådets rekommendation av den 13 maj 2024 ”Europa på väg” – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla, EUT C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj.

19. Rådets slutsatser om främjande av evidensinformerad politik och praktik inom utbildning för att förverkliga det europeiska utbildningsområdet, EUT C, C/2024/3642, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3642/oj.

20. Rådets rekommendation av den 25 november 2024 om attraktiva och hållbara karriärer inom högre utbildning, EUT C, C/2024/7282, 5.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7282/oj.

21. Rådets slutsatser om strategiska partnerskap på utbildningsområdet, EUT C, C/2024/7400, 9.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7400/oj.

22. Rådets slutsatser om inkluderande och elevinriktade metoder inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt skolutbildning, EUT C, C/2025/2796, 21.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2796/oj.

23. Rådets resolution om en gemensam europeisk examensmärkning och nästa steg mot en eventuell gemensam europeisk examen: stärkande av Europas konkurrenskraft och europeisk högre utbildnings attraktionskraft, EUT C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj.

24. Rådets rekommendation av den 12 maj 2025 om ett europeiskt system för kvalitetssäkring och erkännande inom högre utbildning, EUT C, C/2025/3006, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3006/oj.

Europeiska kommissionen

1. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en europeisk universitetsstrategi, COM(2022) 16 final.

2. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Framsteg mot förverkligandet av det europeiska området för utbildning (COM(2022) 700 final).

3. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en plan för en europeisk examen, COM(2024) 144 final.

4. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om handlingsplanen för grundläggande rättigheter, COM(2025) 88 final.

5. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En strategisk plan för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik: kompetens för konkurrenskraft och innovation, COM(2025) 89 final.

6. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Kompetensunionen, COM(2025) 90 final.

7. Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om interimsutvärderingen av den strategiska ramen för det europeiska området för utbildning 2021–2030, COM(2025) 340 final

Övriga dokument

1. Tiranakommunikén (ministerkonferensen i Tirana för det europeiska området för högre utbildning den 29–30 maj 2024).
2. Herningsdeklarationen om attraktiv och inkluderande yrkesutbildning för ökad konkurrenskraft och arbetstillfällen av hög kvalitet 2026–2030 (12 september 2025).

BILAGA II

MÅL PÅ EU-NIVÅ – Referensnivåer för genomsnittliga utbildningsresultat i Europa

För att man ska kunna följa framstegen och identifiera problemen samt bidra till ett faktabaserat beslutsfattande genom systematisk insamling och analys av internationellt jämförbara uppgifter bör ett antal referensnivåer för genomsnittliga utbildningsresultat i Europa (mål på EU-nivå) underbygga de strategiska prioriteringar som anges i resolutionen för perioden 2026–2030. De bör endast grundas på jämförbara och tillförlitliga uppgifter och bör beakta de olika utbildningssystemens särdrag och de olika situationerna i enskilda medlemsstater. De bör uppnås gemensamt av medlemsstaterna och bör inte betraktas som konkreta mål som enskilda länder ska uppnå senast 2030. Medlemsstaterna uppmanas att överväga fastställandet av relevanta nationella mål.

På grundval av detta enas medlemsstaterna om följande mål på EU-nivå som ska uppnås senast 2030 inom följande nio målområden:

1. **15-åringars resultat inom läsning, matematik och naturvetenskap**

a) Andelen 15-åringar med svaga färdigheter i läsning, matematik och naturvetenskap bör understiga 15 % ([1]).

b) Andelen toppresultat inom läsning, matematik och naturvetenskap bör vara minst 12 % ([2]).

c) Andelen elever och studenter från en mindre gynnad socioekonomisk bakgrund som presterar bra på åtminstone ett område (läsning, matematik eller naturvetenskap) bör vara minst 25 % ([3]).

2. **Andelen åttondeklassare med svaga digitala färdigheter**

Andelen åttondeklassare med svaga färdigheter i data-och informationskompetens bör understiga 15 % ([4]).

3. **Deltagande i förskoleverksamhet och barnomsorg**

Minst 96 % av barnen mellan tre års ålder och åldern för obligatorisk skolstart bör delta i förskoleverksamhet och barnomsorg ([5]).

4. **Unga med högst grundskoleutbildning**

Andelen unga med högst grundskoleutbildning bör understiga 8 % ([6]).

([1]) Uppgifterna kommer från programmet för internationell utvärdering av elevprestationer (Pisa) och har samlats in och hanterats av OECD. Målet mäter andelen 15-åringar (vid utbildningsanstalter i sjunde klass eller högre inom den obligatoriska utbildningen) som inte når nivå 2 (på en skala från 1–6) på kompetensskalan inom respektive område (läsning, matematik eller naturvetenskap).

([2]) Uppgiftskällan är Pisa. Målet mäter andelen 15-åringar (vid utbildningsanstalter i sjunde klass eller högre inom den obligatoriska utbildningen) som når nivå 5 (på en skala från 1–6) på kompetensskalan inom respektive område (läsning, matematik eller naturvetenskap).

([3]) Uppgiftskällan är Pisa. Målet mäter andelen 15-åringar (vid utbildningsanstalter i sjunde klass eller högre inom den obligatoriska utbildningen) i den lägsta fjärdedelen i ett index för ekonomisk, social och kulturell status som når minst nivå 4 eller högre på kompetensskalan (1–6) inom minst ett område (läsning, matematik eller naturvetenskap).

([4]) Målet bygger på undersökningen av datorkunskap och informationskompetens (Computer and Information Literacy – CIL) inom ramen för den studie av datorkunskap och informationskompetens (Computer and Information Literacy Study – ICILS) som genomförts av Internationella organisationen för utvärdering av skolresultat (IEA). Målet mäter andelen elever under deras åttonde skolår (13–14-åringar) som presterar under nivå 2 i kompetensskalan för dator- och informationskunnighet.

([5]) Uppgiftskällan är Eurostat (gemensam insamling av uppgifter från Unesco och OECD). Målet mäter andelen barn mellan tre års ålder och respektive lands startålder för obligatorisk grundskoleutbildning som deltar i förskoleverksamhet och barnomsorg.

([6]) Uppgiftskällan är Eurostat (EU:s arbetskraftsundersökning). Målet mäter den andel av befolkningen i åldern 18–24 år som har högst grundskoleutbildning och som inte längre genomgår formell eller icke-formell utbildning.

5. **Personer med eftergymnasial utbildning**

Andelen personer i åldern 25–34 med eftergymnasial utbildning bör vara minst 47 % ([7]).

6. **Vuxnas deltagande i lärande**

Minst 60 % av de vuxna i åldersgruppen 25–64 bör ha deltagit i lärande under de senaste 12 månaderna ([8]).

7. **Inskrivning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik**

a) Andelen studerande som är inskrivna inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik inom grundläggande yrkesutbildning på medelhög nivå bör vara minst 45 %, varav minst en av fem studerande är kvinnor ([9]).

b) Andelen studerande inom högre utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik ska vara minst 32 %, och minst två av fem studerande ska vara kvinnor ([10]).

c) Andelen studerande som är inskrivna vid doktorandutbildningar inom informations- och kommunikationsteknik bör vara minst 5 %, varav minst en av tre studerande är kvinnor ([11]).

8. **Mobilitet i utbildningssyfte**

a) Inom högre utbildning bör andelen utexaminerade med erfarenhet av mobilitet i utbildningssyfte utomlands vara minst 23 % ([12]).

b) Inom yrkesutbildning bör andelen studerande som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands vara minst 12 % ([13]).

([7]) Uppgiftskällan är Eurostat (EU:s arbetskraftsundersökning). Målet mäter den andel av befolkningen i åldern 25–34 år som har avslutat en kort utbildning på eftergymnasial nivå, kandidatnivå, masternivå, doktorandnivå eller motsvarande.

([8]) Målet välkomnades av EU:s stats- och regeringschefer i Portoförklaringen och av Europeiska rådet i dess slutsatser av den 24–25 juni 2021. Uppgiftskällan är Eurostat, med en möjlig överföring från vuxenutbildningsundersökningen till EU:s arbetskraftsundersökning som för närvarande håller på att utvärderas. Den pågående datainsamlingen inom ramen för EU:s arbetskraftsundersökning inleddes 2022. Målet mäter andelen 25–64-åringar som har deltagit i formell eller icke-formell utbildning under de senaste 12 månaderna (undantaget vägledd utbildning på arbetsplatsen). När källan slutgiltigt har bekräftats kan rådet i förekommande fall besluta om en översyn av målet.

([9]) Uppgiftskällan är Eurostat (gemensam insamling av uppgifter från Unesco och OECD). Målet mäter andelen studerande som är inskrivna inom naturvetenskap, matematik, statistik, informations- och kommunikationsteknik, ingenjörsvetenskap, tillverkning och konstruktion utav det totala antalet studerande som är inskrivna inom yrkesinriktad gymnasieutbildning och eftergymnasial utbildning utom högskoleutbildning. När det gäller kvinnliga studerandes inskrivning mäter målet andelen kvinnor som är inskrivna inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik av det totala antalet studerande som är inskrivna inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

([10]) Uppgiftskällan är Eurostat (gemensam insamling av uppgifter från Unesco och OECD). Målet mäter andelen studerande som är inskrivna i naturvetenskap, matematik, statistik, informations- och kommunikationsteknik, ingenjörsvetenskap, tillverkning och konstruktion utav det totala antalet studerande som är inskrivna inom högre utbildning. När det gäller kvinnliga studerandes inskrivning mäter målet andelen kvinnor som är inskrivna inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik av det totala antalet studerande som är inskrivna inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

([11]) Uppgiftskällan är Eurostat (gemensam insamling av uppgifter från Unesco och OECD). Målet mäter andelen studerande som är inskrivna inom program för informations- och kommunikationsteknik (IKT) utav det totala antalet studerande som är inskrivna på doktorandnivå. När det gäller kvinnliga studerandes inskrivning mäter målet andelen kvinnor som är inskrivna inom IKT utav det totala antalet studerande som är inskrivna inom IKT.

([12]) Uppgiftskällan är Eurostat (gemensam insamling av uppgifter från Unesco och OECD). Målet mäter andelen utexaminerade med avgångsbetyg och akademisk examen (utbyte som ger studiepoäng på minst tre månader eller motsvarande minst 15 poäng från det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter (ECTS) (inklusive både praktik och mobilitet i utbildningssyfte) eller utbyte som ger studiepoäng på mindre än tre månader men minst motsvarande tre ECTS-poäng under hela studiecykeln). Dessa insatser avseende utbyte som ger studiepoäng kan vara helt fysiska eller blandade, med både en virtuell och en fysisk komponent. I rådets rekommendation av den 13 maj 2024, *”Europa på väg” – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla* (EUT C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj) uppmanade rådet kommissionen att under 2026 lägga fram ett förslag till en uppdaterad metod för uppgiftsinsamling. Arbetet med den framtida metoden pågår fortfarande, under ledning av Eurostat.

([13]) Målet bygger på indikatorn i rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft (EUT C 417, 2.12.2020, s. 1). Det mäter andelen utbytesstuderande under ett kalenderår, som en andel av en kohort av utexaminerade från yrkesutbildningar samma år. Här ingår deltagare i flexibla mobilitetsmöjligheter som i Erasmus+ (t.ex. kortvarig mobilitet, gruppmobilitet, blandad mobilitet och mobilitet kopplad till deltagande i kompetenstävlingar) eller andra program för mobilitet. Indikatorn kommer att baseras på uppgifter från Eurostat (gemensam insamling av uppgifter från Unesco och OECD) för utexaminerade från yrkesutbildning och från Erasmus+ vad gäller mobilitet. Uppgifter från nationella myndigheters program för mobilitet kan också användas för att komplettera uppgifterna från Erasmus+, om de finns tillgängliga och endast om de uppgifter som lämnas är jämförbara med uppgifterna från Erasmus+, bland annat om utbytets varaktighet. Om uppgifter från nationella myndigheter tas med bör detta uppges på ett öppet sätt.

9. **Internationell attraktionskraft**

Antalet studerande från länder utanför EU som kommer till EU för att studera och skaffa sig en högskoleexamen bör vara minst 350 000 per år ([14]).

Utöver de ovannämnda målen på EU-nivå är rådet

— medvetet om kommissionens arbete med en indikator för medborgarkunskap; på grundval av ett framtida förslag till mål kan rådet komma överens om ett mål på EU-nivå för detta viktiga inslag som rörstrategisk prioritering 2, och

— noterar kommissionens avsikt att offentliggöra en europeisk strategi för yrkesutbildning 2026 och lägga fram nya förslag till mål på EU-nivå för yrkesutbildning. Rådet kommer att granska de framtida förslagen när så är lämpligt och besluta om de nya målen på EU-nivå.

([14]) Uppgiftskällan är Eurostat (gemensam insamling av uppgifter från Unesco och OECD). Målet mäter antalet utexaminerade med en studieperiod utomlands (kort eftergymnasial utbildning, kandidatnivå, masternivå, doktorandnivå eller motsvarande) som kommer från ett land utanför EU.

BILAGA III

KONKRETA FRÅGOR OCH ÅTGÄRDER FÖR DE STRATEGISKA PRIORITERINGARNA FÖR DET EUROPEISKA UTBILDNINGSSAMARBETET UNDER DEN ANDRA CYKELN: 2026–2030

Strategisk prioritering 1 – Läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap för alla

i) Främja utvecklingen av läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap, med fokus på att stödja både lågpresterande och högpresterande.

ii) Överväga initiativ i kommissionens handlingsplan för grundläggande färdigheter och kommissionens strategiska plan för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

iii) Ytterligare främja och stödja språkundervisning, språkinlärning och flerspråkighet för alla.

iv) Fortsätta insatserna för att minska andelen elever som lämnar skolan med högst grundskoleutbildning och med låg prestation genom att stödja en strategi som omfattar hela skolan med en inlärarcentrerad syn på utbildning som är anpassad till principerna i konventionen om barnets rättigheter.

v) Förbättra arbetet med att hantera den ökade mångfalden vad gäller studerandes behov och förbättra tillgången till högkvalitativ och inkluderande utbildning för alla studerande, inbegripet studerande med funktionsnedsättning eller särskilda utbildningsbehov och studerande från missgynnade eller utsatta grupper.

vi) Fortsätta att genomföra EU:s kvalitetsram för förskoleverksamhet och barnomsorg.

vii) Fortsätta att fokusera på könsklyftor inom utbildning och på ojämlika möjligheter för flickor och pojkar och kvinnor och män genom att främja utbildningsalternativ som är mer könsbalanserade och genom att utmana skadliga könsstereotyper inom utbildning och läraryrken, särskilt inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

viii) Fortsätta att främja hållbara investeringar i inkluderande utbildning av hög kvalitet.

Strategisk prioritering 2 – Att utveckla digitala färdigheter och medborgarskapsutbildning

i) Sträva efter att skydda och främja europeiska värden inom utbildningspolitiken på alla områden genom att främja medborgerlig, interkulturell, flerspråkig och social kompetens, mångfald, ömsesidig förståelse och respekt samt egenansvar för demokratiska värden och grundläggande rättigheter på alla nivåer och inom alla typer av utbildning.

ii) Stärka främjandet av kritiskt tänkande och digitalt medborgarskap med stöd av digital kompetens och mediekompetens, inbegripet förståelse av artificiell intelligens (AI), som svar på den växande utmaningen med felaktig information och desinformation.

iii) Undersöka hur AI och andra tekniska framsteg påverkar utbildningen inom alla sektorer och främja en etisk och ansvarsfull användning av dessa.

iv) Främja välbefinnande, inbegripet digitalt välmående, och psykisk hälsa i skolan samt stödjande och säkra skolmiljöer för att förebygga och ta itu med alla former av våld, mobbning, hatpropaganda, felaktig information och desinformation och alla former av diskriminering.

v) Fortsätta insatserna för att främja lärande för den gröna omställningen och hållbar utveckling genom att fortsätta att integrera dessa ämnen på alla nivåer i utbildningssystemen, inom ramen för en tvärvetenskaplig strategi. I förekommande fall skulle dessa insatser kunna mobilisera expertis och resurser för nätverksbyggande och stödja kreativa strategier, till exempel genom koalitionen Utbildning för klimatet och användningen av EU:s ram för hållbarhetskompetens (GreenComp).

vi) Fortsätta att utbyta bästa praxis och genomföra de åtgärder som ingår i handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027, rådets rekommendationer från 2023 om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning och om förbättring av tillhandahållandet av digitala färdigheter och kompetenser inom utbildningen, samtidigt som man även beaktar initiativ i den kommande färdplanen för 2030 om framtiden för digital utbildning och digitala färdigheter.

vii) Fortsätta arbetet med den europeiska dimensionen i undervisningen.

viii) Utveckla och utforska begreppet medborgarskapsutbildning på europeisk nivå. Möjliga verktyg såsom kompetensramar och riktlinjer kan övervägas, med beaktande av Europarådets arbete.

ix) Fortsätta att utveckla och främja Jean Monnet-insatserna, som ingår i programmet Erasmus+.

Strategisk prioritering 3: Att göra livslångt lärande och mobilitet till verklighet för alla

i) Främja flexibla utbildningssystem som tar itu med övergångsfaserna mellan yrkesutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning, inbegripet icke-formellt och informellt lärande, och från utbildning till arbete.

ii) Främja skapandet av ett tänkande om livslångt lärande som det primära förhållningssättet till utbildning.

iii) Säkerställa att utbildningssystemen, inbegripet vuxenutbildningssystemen, stöder alla studerande i deras tillgång till en föränderlig arbetsmarknad och i deras personliga utveckling, samt fortsätta att förbättra möjligheterna till kompetenshöjning och omskolning för alla vuxna, särskilt lågutbildade.

iv) Fortsätta arbetet med den förnyade europeiska agendan för vuxenutbildning 2021–2030.

v) Främja friheten för studerande, lärare, utbildare liksom annan utbildningspersonal att vara rörliga och för institutioner att samarbeta med varandra i och utanför Europa, genom mobilitet i utbildningssyfte och samarbete över gränserna.

vi) Fortsätta med insatserna för att undanröja befintliga hinder för och spärrar mot alla typer av mobilitet i utbildnings- och undervisningssyfte, inbegripet vad avser tillgång, vägledning, studerandetjänster och erkännande.

vii) Undersöka möjligheterna att utveckla europeiska skolallianser.

viii) Följa upp initiativen i rådets rekommendation av den 13 maj 2024, ”Europa på väg” – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla.

ix) Öka insatserna för att locka fler studerande från länder utanför EU att studera och utexamineras i EU och behålla talanger i enlighet med EU:s migrationspolitik.

x) Undersöka arbetet med ömsesidigt erkännande av utbildningskvalifikationer och resultaten från studieperioder utomlands på skol- och yrkesutbildningsnivå, i syfte att främja mobilitet och vidareutbildning.

xi) Vid behov fortsätta arbetet med att erkänna och validera resultaten av icke-formellt och informellt lärande, inbegripet volontärarbete, och med att öka inkluderingen, kvaliteten och erkännandet av gränsöverskridande solidaritetsverksamhet.

Strategisk prioritering 4 – Att öka attraktionskraften, kompetensen och motivationen inom läraryrket

i) Fortsätta att främja spetskompetens inom undervisning på alla utbildningsnivåer och förbättra attraktionskraften och statusen för yrkena lärare, pedagoger och ledare inom utbildning.

ii) Stärka det europeiska samarbetet för utbyte av bästa praxis i syfte att locka till sig och behålla kompetenta, högkvalificerade och motiverade lärare och utbildare, även när det gäller deras arbetsvillkor.

iii) Bidra till utvecklingen av en EU-agenda för lärare och utbildare.

iv) Fortsätta att stödja utvecklingen av grundläggande och avancerade digitala färdigheter och kompetenser och innovativ pedagogik, bland annat genom att säkerställa att lärarutbildningen tar i beaktande lärarnas kompetens att undervisa i digitala miljöer och möta de utmaningar och möjligheter som AI innebär.

v) Fortsätta utvecklingen av nätverk av lärarutbildningsinstitutioner genom Erasmus+ lärarakademier.

vi) Stödja lärare, utbildare och ledare inom utbildning när det gäller att hantera inkludering, rättvisa och mångfald i fråga om språk, kultur och ålder.

vii) Fortsätta att öka antalet och kvaliteten på möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte för lärare, utbildare, utbildningsledare och annan pedagogisk personal och utbildningspersonal i Europa.

viii) Arbeta för att minska obalansen mellan kvinnor och män på alla utbildningsnivåer och inom alla typer av utbildningsrelaterade yrken.

ix) Bidra till en möjlig utveckling av en europeisk kompetensram för akademisk personal och genomförandet av åtgärder för att säkerställa att karriärer inom högre utbildning är attraktiva och hållbara.

Strategisk prioritering 5 – Att främja utmärkt och attraktiv europeisk yrkesutbildning

i) Eftersträva ett attraktivt och innovativt yrkesutbildningssystem genom att utveckla en europeisk strategi för yrkesutbildning med fokus på attraktionskraft, spetskompetens och inkludering.

ii) Fortsätta att stärka det gränsöverskridande samarbetet, till exempel inom ramen för kompetenscentrumen för yrkesutbildning, och stödja deras fortsatta utveckling och nätverksbyggande.

iii) Underlätta mobiliteten för yrkesstuderande genom att undersöka utvecklingen av en potentiell europeisk examen/märkning för yrkesutbildning, samtidigt som man överväger möjliga alternativa tillvägagångssätt, med sikte på ett rådsbeslut i ett senare skede.

iv) Fortsätta främjandet och användningen av mikromeriter inom den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF) på yrkesutbildningsområdet, i tillämpliga fall.

v) Genomföra Herningsförklaringen om attraktiv och inkluderande yrkesutbildning för ökad konkurrenskraft och arbetstillfällen av hög kvalitet 2026–2030.

vi) Ytterligare utvidga den europeiska alliansen för lärlingsutbildning.

vii) Överväga yrkesutbildningsinitiativ med anknytning till den strategiska planen för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

viii) Bidra till den gröna omställningen och fortsätta att främja miljöhållbarhetsperspektiv i alla läroplaner.

ix) Fortsätta att ta itu med utvecklingen av grundläggande och avancerade digitala färdigheter och kompetenser inom yrkesutbildningen för att möta och reagera på den tekniska och digitala omvandlingen av ekonomin och samhället.

Strategisk prioritering 6 – Att främja en konkurrenskraftig europeisk högre utbildning

i) Fortsätta att uppmuntra ett närmare och djupare samarbete mellan högre utbildningsanstalter genom att främja och uppmuntra ett smidigt gränsöverskridande samarbete.

ii) Fortsätta utvecklingen av initiativet Europauniversitet inom ramen för Erasmus+-programmet, i samverkan med finansieringsinstrument på EU-nivå, regional och nationell nivå, på grundval av en utvärdering av de framsteg som redan gjorts.

iii) Fortsätta att stärka det automatiska ömsesidiga erkännandet av kvalifikationer för fortsatta studier [1].

iv) Fortsätta den process i tre faser som man enades om i maj 2025 ”i syfte att genomföra en gemensam europeisk examensmärkning och bana väg för en gemensam europeisk examen”, på grundval av arbetet i policylaboratoriet i arbetsgruppen för högre utbildning inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet, samtidigt som möjliga alternativa tillvägagångssätt övervägs.

v) Fortsätta att utforska utvecklingen av en ram för kvalitetssäkring av allianser mellan högre utbildningsanstalter, på grundval av de europeiska standarderna och riktlinjerna för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning och standarderna i det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program.

vi) Sträva efter att öka tillgången till högre utbildning för ett bredare spektrum av studerande och åldrar och ge dem riktad vägledning och stöd för att hjälpa dem att lyckas.

vii) Överväga initiativ för högre utbildning med anknytning till den strategiska planen för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

viii) Främja en balanserad mobilitet och en balanserad cirkulation och kompetensfördelning.

ix) Fortsätta att öka synergieffekterna och underlätta det fortsatta arbetet mellan sektorerna för högre utbildning, innovation, forskning och ekonomi, med fokus på att stärka arbetsmarknadsrelevans och entreprenörskap.

x) Fortsätta att förbättra evidensbasen för den europeiska högre utbildningens innovativa, inkluderande och konkurrenskraftiga karaktär, bland annat avseende relevansen av förvärvade färdigheter och jämförbarheten mellan utexaminerades resultat.

xi) Stödja evidensbaserat beslutsfattande, särskilt genom kontinuerlig förbättring av den europeiska observationsgruppen för högre utbildning, och främja den europeiska studentundersökningen Eurostudent och den europeiska undersökningen för uppföljning av utexaminerade (Eurograduate).

[1] I överensstämmelse med rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands (EUT C 444, 10.12.2018, s. 1).

xii) Fortsätta främjandet och användningen av mikromeriter inom högre utbildning.

xiii) Uppmuntra till ytterligare användning av det europeiska studentkortet i syfte att gynna alla utbytesstudenter i Europa.

xiv) Fortsätta att ta itu med utvecklingen av digitala färdigheter och digital kompetens, inbegripet användningen av AI, inom den högre utbildningen för att möta och reagera på den tekniska och digitala omvandlingen av ekonomin och samhället.

xv) Bidra till att stödja skyddet av grundläggande akademiska värden, i samverkan med åtgärder inom ramen för Bolognaprocessen och det europeiska forskningsområdet.